

Buro Maerlant
Landschap, Ecologie & Ruimtelijke Ordening

BM-NOTITIE 2020

Well Sterrenbos 1

Nader onderzoek natuur 2020

J. van Suijlekom, 27 november 2020

1 Inleiding

1.1 Algemeen

In opdracht van de gemeente Bergen heeft Buro Maerlant een nader onderzoek naar broedvogels en vleermuizen uitgevoerd ten behoeve van de voorgenomen ingrepen in het plangebied Sterrenbos 1 te Well (figuur 1). Aanleiding voor het onderzoek is het voornemen de aanwezige bebouwing te slopen voor nieuwbouw. Het plangebied is tijdens eerder uitgevoerd veldonderzoek op 21 november 2018 beoordeeld als geschikt voor de huismus, de gierzwaluw en vleermuizen (Econsultancy, quickscan, 30 november 2018). Gezamenlijk met de eerder uitgevoerde quickscan geeft onderhavig rapport een compleet beeld van de aanwezige natuurwaarden.

Figuur 1
Globale begrenzing van het plangebied (rood) op een luchtfoto van Google.

1.2 Methode / doel

Onderhavig nader onderzoek is uitgevoerd conform de meest actuele onderzoeksstandaarden: Het vleermuizenprotocol 2017 en de voor de betreffende soorten beschikbare Kennisdocumenten van BIIJ12. In tabel 1 op pagina 3 zijn de onderzoeksmomenten en weersomstandigheden weergegeven. Het veldonderzoek is uitgevoerd door Q Sanders en J. van Suijlekom.

Huismus

Op twee ochtenden in april is het plangebied en de nabije (relevante) omgeving gedurende 1 uur gericht onderzocht op de aanwezigheid van huismussen. Dit op een afstand dat het plangebied zelf steeds in de gaten gehouden kon worden. Hierbij werd gelet op tjlpende mannetjes en overig nestindicerend gedrag. Ná afloop werd in de nabijgelegen wijk een globale ronde uitgevoerd en werd op diverse plekken gepost op eventueel aanwezige huismussen.

Gierzwaluw

Op drie avonden in juni en juli is het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van de gierzwaluw. Voor dit doel is vanaf twee uur vóór zonsondergang tot zonsondergang op verschillende plekken gepost. Twee bezoeken zijn voorafgaand aan het vleermuizenonderzoek uitgevoerd.

Vleermuizen

Het plangebied en de nabije omgeving is in de periode juni t/m september conform het protocol vleermuizen van de Gegevensautoriteit Natuur onderzocht. De te verwachten soorten betroffen de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en de laatvlieger.

In het voorjaar is gericht onderzoek gedaan naar kraamverblijven en zomerverblijven. Hiervoor zijn twee avondbezoeken en één ochtendbezoek uitgevoerd. Het onderzoek in het najaar was gericht op baltsende mannetjes. Eventueel aanwezige paarverblijven / paarterritoria zijn middels twee ronden vastgesteld, waarbij vanaf de late avond tot rond middernacht op verschillende plekken werd gepost. Tijdens alle bezoeken is ook de ruimere omgeving onderzocht op foeragerende dieren en op de aanwezigheid van vliegroutes. Met behulp van een detector (Pettersson D240x en Batlogger M) met een heterodyne functie en *realtime* opnamefunctie zijn vleermuizen aan de hand van de echolocatiegeluiden op naam gebracht en gelokaliseerd.

datum	soort/ soort-groep	starttijd	eindtijd	temperatuur (°C)	bewolking / neerslag	wind (Bft)
03-04-2020	huismus	10.35	11.50	8	half bewolkt, droog	2
16-04-2020	huismus	09.45	11.00	18	vrijwel bewolkt, droog	1-2
09-06-2020	vleermuizen en gierzwaluw	20.00	00:00	12	half bewolkt, droog	2
22-06-2020	gierzwaluw	20.00	22.00	16	helder	1-2
08-07-2020	vleermuizen	03.00	05.20	13	licht bewolkt, droog	1
16-07-2020	vleermuizen en gierzwaluw	21.30	00.00	13	bewolkt, droog	2
02-09-2020	vleermuizen	23:00	01.00	17	zwaar bewolkt, droog	2-3
21-09-2020	vleermuizen	23.00	01.00	19	onbewolkt	1-2

Tabel 1
Data en weersomstandigheden veldbezoeken.

2 Resultaten van het veldonderzoek

Huismus

Nabij twee woningen ten zuiden en zuidoosten van het plangebied werd de huismus vrij prominent waargenomen. Op nokvorsten en vanuit goten werden diverse tijlpende mannetjes waargenomen. Ook werd er af en toe getijlpt vanuit blokhagen in de voortuinen en op een erfscheiding. Het geschatte aantal betrof maximaal 10 broedpaartjes totaal. Er was duidelijk sprake van één groep, doordat huismussen over en weer beide tuinen en woningen aandeden. Voor het plangebied zelf werd geen interesse getoond. Af en toe vlogen huismussen over het pand heen om vervolgens bij een parkeerplaats ten noorden van het plangebied te foerageren. In de ruime omgeving (binnen een straal van ruim 300 meter) werden geen mussen gezien of gehoord. Het betreft dus met redelijke zekerheid een kleine lokale populatie. De aanwezigheid van nesten van de huismus in het plangebied kan op basis van het onderzoek worden uitgesloten. Het plan heeft géén invloed op de huismus, daar geen sprake is van een wezenlijk onderdeel van het leefgebied.

Gierzwaluw

De gierzwaluw werd in een laag aantal op grotere hoogte en overvliegend waargenomen. Het betrof tegelijkertijd maximaal vijf dieren. Voor het plangebied werd géén interesse getoond. In - of uitvliegende gierzwaluwen en/of gierende dieren (vaak een indirect teken van de aanwezigheid van een of meerdere nesten) werden niet vastgesteld. De aanwezigheid van nesten van de gierzwaluw in- of nabij het plangebied kan op basis van het onderzoek worden uitgesloten.

Vleermuizen

Tijdens het onderzoek werden twee soorten vleermuizen aangetroffen: de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger. De ruige dwergvleermuis was opvallend afwezig. Met “het voorjaar” worden de ronden in juni t/m juli bedoeld en met “het najaar” de bezoeken in september.

Gewone dwergvleermuis

Voorjaar

Tijdens alle bezoeken werden enkele gewone dwergvleermuizen overvliegend waargenomen. De dieren jaagden voor enige tijd boven de parkeerplaats ten noorden van het plangebied. Tijdens het ochttenbezoek werd eveneens voor korte duur gelaagd boven de parkeerplaats, waarna dieren in zuidwestelijke richting vertrokken. Voor het plangebied zelf werd géén interesse getoond. Hier werd ook niet gejaagd. Verblijfplaatsen werden niet vastgesteld in - of nabij het plangebied.

Najaar

In het najaar was het beeld vergelijkbaar als in het voorjaar. Af en toe werden (in de regel op grotere hoogte) overvliegende gewone dwergvleermuizen waargenomen, die voor enige tijd boven het parkeerterrein jaagden. Voor het plangebied werd geen interesse getoond. Balts

werd niet waargenomen in - of nabij het plangebied. De aanwezigheid van paarverblijfplaatsen kan worden uitgesloten.

Geconcludeerd kan worden dat in/direct nabij het plangebied geen belangrijke functies zijn aangetroffen. De parkeerplaats aan de overzijde van de weg is jachtgebied voor een klein aantal gewone dwergvleermuizen. Dit is voor het plan niet relevant. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis kan worden uitgesloten.

Laatvlieger

De laatvlieger is in het voorjaar in een groot aantal waargenomen. Vanuit de woonwijk (zuidwestelijke richting) werden vanaf zonsondergang tot twee uur daarna om de paar minuten overvliegende laatvliegers vastgesteld in een vrij vast patroon. Het betrof beide keren vele tientallen dieren. Met vrij grote zekerheid is in de nabijgelegen woonwijk een grote kraamkolonie aanwezig van de laatvlieger. De dieren volgden op vliegroute min of meer de boomgroep in een nabijgelegen tuin en vlogen over de nabijgelegen woning ten noordwesten van het plangebied richting het bos ten noorden van het plangebied. Op de vliegroute werd geen duidelijke structuur gevolgd. Voor het plangebied en de nabije omgeving werd geen interesse getoond. Ook werd er in de omgeving niet gejaagd door de laatvlieger. Verblijfplaatsen in het plangebied zijn niet vastgesteld. Doordat wordt gebouwd op dezelfde locatie worden geen effecten verwacht op de laatvlieger. Echter, bij sloop- en bouwwerkzaamheden in het voorjaar (tussen mei en eind juli) dient men lichtuitstraling naar het noordwesten toe te voorkomen en de bouwplaats niet onnodig te verlichten, zodat de vliegroute voldoende donker blijft.

3 Conclusie

Conclusie nader onderzoek

Middels het seizoensbrede onderzoek is een goed beeld ontstaan over de aan- of afwezigheid van verblijfplaatsen van de huismus, de gierzwaluw en vleermuizen. Nesten van de huismus en de gierzwaluw zijn niet aangetroffen in het plangebied zelf. Beide soorten komen in de omgeving voor, waarvan de huismus vrij prominent (nesten) in de bebouwing ten zuiden en zuidwesten van het plangebied. Effecten op aanwezige huismussen worden niet verwacht, daar geen interesse werd getoond voor het plangebied.

Ten noordwesten van het plangebied is een belangrijke vliegroute vastgesteld van de laatvlieger. De plannen hebben in principe geen invloed op deze functie, doordat wordt gebouwd op een reeds bebouwde locatie. Tijdens de realisatiefase dient men in het voorjaar (tussen mei en eind juli) lichtuitstraling naar het noordwesten toe te voorkomen en de bouwplaats niet onnodig te verlichten, zodat de vliegroute voldoende donker blijft. Deze maatregel dient te worden geborgd tijdens de uitvoer.

Overige natuurwaarden en advies

Het advies uit de quickscan (zorgplichtmaatregelen) inzake broedende vogels en flora en fauna in zijn algemeenheid (zorgvuldig handelen) blijft van toepassing op de ingrepen.

Buro Maerlant Dorpsstraat 17 4271 AA Dussen

T 085 877 86 85

E info@BuroMaerlant.nl | www.BuroMaerlant.nl

KvK 69667705